

iak i inne kwasy roślinne składa się z kwasorodu, wodorodu i węgliku, dotąd wszelako ich stosunek wzajemny wiadomym nie jest.

XV. Kwas chinowy.

§ 768. Kwas chinowy (*acidum chinicum*) nie dawno przez Vauquelina odkryty został w soli, którą Deschamps z chinu żółtého (*cortex chinae flavus seuregius*) otrzymać potrafił. Oto jest sposób tego:

- a) Utłucz chinę żółtą iak najdrobniéj:
- b) Naléy ją wodą ciepłą po razy kilka:
- c) Wymocz ten chin, czyli *ekstrakt* parny do suchości i naléy na niego wyskok winny. W takim razie płyn ten rozpuści części żywiczne: pozostałość zaś będzie chinanem wapna.
- d) Chinan ten rozpuść w niecō wody, przecedź i zostaw go na samowolne parowanie w miejscu ciepłym. Osiadłe w tym razie blaszki czerwoniawe przemywaj wyskokiem winnym, rozpuszczaj w wodzie i po razy kilka zekształniaj, postępując podobnie otrzymasz tę sól białą i do gummy arabskiéj podobną.

- e) Weź iéy 100 części i rozpuść w wodzie:
- f) Léy potém do tego rozpuszczenia kwas szczawiowy póty, póki się formować będzie osad: w tym razie kwas szczawiowy złączy się z wapnem i uczyni osad szczawianu wapna; kwas zaś chinowy oddzielony od wapna w płynie pozostanie.
- g) Kwas podobnie z soli oddzielony przecedź przez papier.
- h) Przecedzony paruy do gęstości ulepku.
- i) Zgęstniony zostaw w spokoyności przez dni kilka, po czém skoro go mieszać poczniesz zeksztaltni się natychmiast.

§ 769. Kwas chinowy podobnemi sposobami otrzymany, iest w postaci blaszek rozchodzących się, nieco żółtawych; smak iego bardzo iest kwaśny, w powietrzu nie doznaie odmiany. Rzucony na rozpalony węgiel topi się, wre, czernieie, wydaie dymy szczypiące i niknie, trochę węgla zostawuiąc. W wodzie się rozpuszcza, z niektórymi zasadami sólneimi stanowi sole rozpuszczaiące się w wodzie i zeksztaltniaiące się. Lany do rozpuszczeń saletranu żywego-srébra, ołowiu i srébra, nie czyni osadu, a tém samém lubo

nie dobrze jeszcze poznany, różni się wszelako od innych kwasów roślinnych, i słusznie za kwas osobny uważanym być może.

XVI. Kwas galasowy.

§ 770. Kwas galasowy (*acidum galicum*) wstanie czystości przez Schéela odkryty został; to bowiem co o nim Akademicy Dyżońscy w roku 1777 mówili, ściagało się do wycieczki galasowego, a tém samym do kwasu galasowego połączonego z garbunikiem. Wielka część roślin ściągających, ma przy garbunującym pierwiastku kwas ten, nayobficię wszelako znayduie się on w wyrostkach przyczepionych do liści dębowych znanych pod nazwiskiem dębianek, czyli galasu, a będących gniazdem owadu *cynips quercus* L: Kwas ten rozmaitemi sposobami otrzymanym być może, ze wszystkich wszelako sposobów naydogodniéyszym być się zdaie ten, który nam Rychet podae, a to iak następuje:

- a) Utłucz galas iak naydrobniéy, naléy go wodą zimną i mieszay często:
- b) Po dniach kilku przecedź płyn i na wolnym ogniu paruy go do suchości. Otrzy-